

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 7 november 2023

betreft Nadere vragen inzake toezegging T03130

ons kenmerk 173906.15U

Geachte heer De Jonge,

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 25 september 2023¹, waarin u, mede namens de minister van Natuur en Stikstof, vragen beantwoordt die zijn gesteld naar aanleiding van de reactie van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister voor Natuur en Stikstof op het gebruikelijke toezeggingenrapport van de Kamer, waar toezegging T03130 een onderdeel van was. De leden van de fractie van de **BBB** wensen de regering naar aanleiding hiervan enkele vervolgvragen te stellen.

De leden van de fractie van de BBB merken op dat de antwoorden van de regering zien op de opzet van de monitoring van de stand van c.q. de ontwikkeling van de natuur. De leden van de fractie van de BBB willen graag aanvullende vragen stellen over de werking van de diverse programma's zoals het Verbeterprogramma VHR Natuurmonitoring. Deze leden achten het van belang om met deze antwoorden een objectief en getrouw beeld van **de daadwerkelijke uitvoering** van de stand – en ontwikkeling – van de natuur in Nederland te krijgen. Een dergelijk beeld achten de leden van de fractie van de BBB van groot belang voor het prioriteren van natuurdoelstellingen, dan wel de afweging tussen diverse belangen, zoals bijvoorbeeld de balans tussen natuur en landbouw, alsmede het maken van moeilijke keuzes daarin. Een transparante monitoring op basis van een transparante en navolgbare procedure draagt bij aan het verstevigen van het draagvlak bij de belanghebbenden. De antwoorden zoals de leden van de fractie van de BBB die tot op heden hebben ontvangen, roepen vragen op in relatie tot de kennis van de praktijk / uitvoering van deze leden.

Naar de leden van de fractie van de BBB begrijpen, is de uitvoering van 'de monitoring van de natuur' belegd bij de provincies, die hiervoor op hun beurt – via het Interprovinciaal Overleg (IPO) – de uitvoeringsorganisatie BIJ12 inschakelen. De leden van de fractie van de BBB constateren dat deze uitvoeringsorganisatie in opdracht van de provincies werkt en op haar beurt weer leunt op de data die door verschillende (particuliere) stichtingen worden aangeleverd, alsmede meldingen uit

¹ Kamerstukken I 2023/24, 34 985, S.

datum 7 november 2023

ons kenmerk 173906.15U

blad 2

diverse natuurnetwerken. De regering baseert haar beleidsbeslissingen op de adviezen van de (uitvoeringsorganisaties van de) provincies.

De leden van de fractie van de BBB wijzen erop dat bovengeschetste gang van zaken tot beslissingen leidt die door veel betrokkenen en experts, die dagelijks met de natuur te maken hebben, als onjuist worden gezien of tenminste niet worden begrepen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de officiële aantallen van de soort wolf, de soorten haas en konijn en de beleidsbeslissingen die hierover door de regering zijn of worden genomen.

Deze leden merken verder op dat de bestuurlijke transparantie bij navragen (via Woo-verzoeken) te wensen overlaat. De data die door monitoring van 'de stand van de natuur' gebruikt worden, zijn alleen door middel van een betaald abonnement verkrijgbaar. Deze zijn dus niet openbaar en transparant voor iedereen beschikbaar. Data blijken vaak ook laat beschikbaar te zijn via de voortgangsrapportages.

Voor de leden van de fractie van de BBB is niet geheel duidelijk hoe de procedure om tot partner van uitvoeringsorganisatie B12 te worden erkend en dus data te kunnen aanleveren voor de Nationale Flora en Fauna Databank (NFFD) is geregeld. Deze leden wensen de regering hierover de volgende aanvullende vragen te stellen.

1. Kan de regering aangeven in hoeverre de data, zoals deze door de zogenaamde soortenorganisaties (bijvoorbeeld de Zoogdierverseniging, SOVON, de Vlinderstichting e.a.), objectief gevalideerd en geverifieerd worden door onafhankelijke experts?
2. Kan de regering – wellicht via het IPO – de toelatingsprocedure overleggen op grond waarvan een organisatie tot data-leverancier wordt toegelaten c.q. wordt erkend door de uitvoeringsorganisatie BIJ12 dan wel het IPO, zodat hieruit de objectiviteit en onafhankelijkheid van deze dataleveranciers kan worden gewaarborgd?
3. Over welke deskundigheid dienen deze organisaties/individuele experts te beschikken alvorens zij de data in de NFFD kunnen leveren?
4. Is het de regering bekend dat een aantal soortenorganisaties die nu een dominante rol spelen in de oordeelsvorming voor wat betreft de stand van de natuur en de ontwikkeling hiervan hun eigen ideologische agenda openlijk nastreven? Als voorbeeld hiervan wijzen deze leden op de experts van de Zoogdierverseniging, die ijverden voor de terugkeer van de wolf, het vergroten van de populatie van de wolf in Nederland en nu – door genoemde systematiek van data aanleveren, verifiëren en valideren – een doorslaggevende stem hebben in het vaststellen van de stand van de soort en de populatieomvang welke bepaald moet worden voor een gunstige staat van instandhouding van de soort?
5. Kan de regering deze leden uitleggen waarom een deel van de dataverzameling van landelijke data, welke zo cruciaal zijn voor beeld- en oordeelsvorming over de stand van c.q. de ontwikkeling van de natuur in Nederland, in handen is van private organisaties die niet of nauwelijks controleerbaar zijn op de juistheid, volledigheid en kwaliteit van de natuurdata?
6. Kan de regering aangeven om welke reden, voor een kwalitatieve en kwantitatieve inventarisatie van natuurdata, er voor de vaststelling van de stand van de natuur en de ontwikkeling ervan, geen gebruik wordt gemaakt van de – sinds decennia bestaande –

datum 7 november 2023

ons kenmerk 173906.15U

blad 3

data van de tellingen, welke door onder andere de Jagersverenigingen periodiek en volgens vastgestelde protocollen (waaronder het vier-ogenprincipe) worden verzameld? In dit kader wijzen de leden van de fractie van de BBB erop dat deze data, waarnemingen en afschotgegevens alsmede valwildcijfers met vermelding van plaats, datum, tijd, soort enzovoorts jarenlang worden vastgelegd in het Fauna Registratie Systeem (FRS) voor vrijwel alle provincies of vergelijkbare systemen in enkele provincies. Daarnaast merken deze leden op dat bedoelde data wel worden gebruikt voor het opstellen van faunabeheerplannen door de Faunabeheereenheden op basis van diverse ontheffingen van de Natuurbeschermingswet worden verleend waaronder (landelijke en provinciale) vrijstellingen, ontheffingen en opdrachten.

De leden van de fractie van de BBB merken verder op dat jagers een theoretische en praktische opleiding voltooien, vier (ministerieel erkende) examens afleggen en beschikken over praktijkervaring. Deze leden wensen de regering daarom de volgende vragen te stellen.

7. Hoe verhoudt deze expertise (van individuele jagers) zich tot die van de soortenorganisaties en individuele meldingen door 'natuurspotters', die worden geaccepteerd in de database? De tellingen van jagers worden niet geaccepteerd en dus niet meegewogen in de oordeelsvorming en besluitvorming met betrekking tot de stand van soorten. De leden van de fractie van de BBB denken daarbij ook aan het besluit van de regering om de jacht op de haas (in drie provincies) en het konijn (in alle provincies) op voorhand niet te openen.
8. Kan de regering aantonen dat de data waarop wel beleid wordt gebaseerd en die door de leveranciers van deze data worden aangeleverd, conform de beschreven procedure, door 'dataleveranciers / melders' met voldoende kennis van zaken worden geleverd? Dit doordat zij bijvoorbeeld ook beschikken over een wettelijk erkend natuurdiploma, zoals jagers beschikken over het wettelijk erkend diploma 'Jacht en Faunabeheer'.
9. Indien dit niet het geval is; waarom worden gediplomeerd experts dan buiten de data van de tellingen gehouden en wordt er beleid gemaakt en worden er beleidsbeslissingen genomen op basis van data welke door niet aantoonbaar deskundigen worden geleverd?
10. En indien dit wel het geval is, over welke erkende diploma's beschikken de toegelaten / erkende melders van natuurdata dan? Kan de regering cijfers (aantallen) overleggen van deze diploma's en – door de regering erkende opleidingsinstituten of – opleidingen noemen die garanderen dat de data van de tellingen of natuurwaarnemingen door melders met verstand van zaken worden gedaan en geleverd?
11. De leden van de fractie van de BBB wijzen erop dat jagers en jachthouders wettelijk verplicht zijn om te zorgen voor een voldoende wildstand. Hoe verklaart de regering haar besluit om de jacht te beperken op genoemde soorten haas en konijn ten opzichte van deze wettelijk verplichte verantwoordelijkheid welke reeds bij de jagers/jachthouders is belegd?
12. Is de regering bereid om het gehele construct, waarop de data van de tellingen / natuurwaarnemingen is gebouwd en op grond waarvan door de minister oordeelsvorming en besluitvorming wordt gebaseerd, grondig tegen het licht te laten houden voor wat betreft objectiviteit, transparantie en mogelijk de (schijn van) belangenverstremming tussen ideologisch gedreven organisaties en de zuiverheid van procedures en data?

datum 7 november 2023

ons kenmerk 173906.15U

blad 4

13. Is de regering bereid tot een onafhankelijk onderzoek naar de werking van het stelsel van natuurmonitoring, juist nu de belangen van diverse groeperingen op transparante en gelijkwaardige manier tegen elkaar moeten worden afgewogen bij het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten over onze natuur in relatie tot bijvoorbeeld de belangen van de landbouw?
14. Is de regering bereid om daadwerkelijk inzet te leveren om de beschikbare capaciteit van een netwerk van 28.000 opgeleide natuurkenners, inclusief beproefde geautomatiseerde systemen, alsmede een fijnmazige infrastructuur van 285 Wildbeheerseenheden en vele duizenden vrijwilligers alsnog in te zetten voor het monitoren van de stand van de natuur in Nederland? Zo nee, waarom niet?

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag **binnen vier weken** na dagtekening van deze brief. Een gelijklopende brief is heden verzonden aan de minister voor Natuur en Stikstof.

Hoogachtend,

E. Kemperman

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving